

Biztonsági adatlap 91/155/EGK szerint

A nyomtatás kelte 15.04.2008.

Az átdolgozás kelte 15.04.2008.

1 Anyag-/elkészítési- és cégmegjelölés

· A termékkel kapcsolatos anyagok

· Kereskedelmi megnevezés: **Palabond**

· Anyag/készítmény használata Segédanyag műfogak előállításához

Gyártó/szállító: Heraeus Kulzer GmbH & Co. KG Grüner Weg 11, D-63450 Hanau Tel.: 0800 4372522

Információt nyújtó terület: Department of safety Dr. Tuchscherer Tel.: +49 6081 959-287

Szükség esetén nyújtott információ: Call +49 30 19240 (24 hours)

Forgalmazó cég: Realtrade Kft. 1102 Budapest Hölg u. 9/b. Tel: +36 1 261-6630, Fax: +36 1 261 4348

A magyarországi Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ) éjjel-nappal hívható száma: +36 80 201199

2 Összetétel

· **Kémiai jellemzés**

· **Leírás:** Metakrilát-bázisú alapanyag előkészítés

· **Veszélyes alkotórészek:**

80-62-6	methyl methacrylate	Xi, F; R 11-37/38-43	75-90%
79-41-4	methacrylic acid	C; R 21/22-35	0-5%

· **További információk:** A megadott veszélyességi utalások szövege a 16. fejezetben található.

3 Veszélyesség szerinti besorolás

· A veszély megjelölése:

Xi Irritativ
F Könnyen gyulladó

· **Az emberek és a környezet veszélyeztetettségére vonatkozó különleges információk**

A termék jelölése a többször módosított "Készítmények általános besorolási EK-irányelvei" számítási eljárása értelmében kötelező.

R 11 Nagyon gyúlékony.

R 36/37/38 Szem- és bőrizgató hatású, izgatja a légutakat.

R 43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)

· **Osztályozási rendszer:**

Az osztálybasorolás megfelel az érvényes EK listáknak, de kiegészítik a szakirodalomból származó és a cégek által megadott adatok.

4 Elsősegélynyújtás

· **Belégzés után:** Gondoskodjunk friss levegőről; panaszok esetén keressük fel az orvost.

· **Bőrrel való érintkezés után:** Azonnal mossuk le vízzel és szappannal és jól öblítsük le.

· **A szemmel való érintkezés után:**

A szemet folyó víz alatt néhány percen át öblítsük le, miközben a szemhéjat nyitva tartjuk. Tartós panaszok esetén kérjünk orvosi tanácsot.

· **Lenyelés után:** Ne okozunk hányást; azonnal kérjünk orvosi segítséget.

5 Tűzveszélyesség

· **Megfelelő tűzoltószerek:**

CO₂, poroltó vagy vízsugár. A nagyobb tüzeket vízsugárral vagy alkoholnak ellenálló habbal oltjuk.

· **Biztonsági okokból nem megfelelő tűzoltószerek:** Vízsugár

(folytatása 2 oldalon)

Biztonsági adatlap 91/155/EGK szerint

A nyomtatás kelte 15.04.2008.

Az átdolgozás kelte 15.04.2008.

Kereskedelmi megnevezés: Palabond

(folytatása 1 oldalon.)

- **Az anyag, égéstermékei vagy képződő gázai által keltett különleges veszélyeztetettség:**
Hevítés-égés esetében mérgezőgázok képződhetnek
- **Különleges védőfelszerelés:** Különleges intézkedések nem szükségesek.

6 Óvintézkedés baleset esetén

- **Személyekre vonatkoztatott biztonsági intézkedések:**
Viseljünk védőfelszerelést. Távolítsuk el a védtelen személyeket.
- **Környezetvédelmi intézkedések:**
Akadályozzuk meg a csatornába, árkokba és pincékbe való behatolást.
- **Tisztítási/eltávolítási eljárások:**
Nedvességet megkötő anyagokkal együtt tárolja (pl. kovaföld, univerzális kötőanyag, fűrészpor, kisebb mennyiségeknél cellulóz).
- **További információk:** Veszélyes anyagok nem szabadulnak fel.

7 Kezelés és tárolás

- **Kezelés:**
  - **Információk a biztonságos kezeléshez:**
A tartályokat jól lezárt állapotban tartjuk.
Hő és közvetlen napsugárzás ellen védjük.
  - **Tűz- és robbanásvédelmi információk:**
Tartsuk távol a tűzforrásokat - ne dohányozzunk.
Hő ellen védjük.
Hozzunk intézkedéseket elektrosztatikus feltöltődés ellen.
- **Raktározás:**
  - **A raktárhelyiségekkel és tartályokkal szemben támasztott követelmény:**
Hűvös helyen tároljuk.
  - **Együttes tárolással kapcsolatos információk:** Nem szükséges.
  - **További adatok a raktározási körülményekkel kapcsolatban:**
Hűvös helyen tárolandó (szobahőmérséklet alatt).
Jól lezárt hordókban hűvös és száraz helyen tároljuk.
Hőtől és közvetlen napsugárzástól védjük.

8 Az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételei

- **Pótlólagos információ a műszaki berendezés kialakításához:**
További adatok nincsenek; lásd 7. pontot.
- **Alkotórészek munkahelyre vonatkoztatott, felügyelet tárgyát képező határértékekkel:**

80-62-6 methyl methacrylate

TLV	Rövid ideig tartó adat: 150 mg/m ₃ Hosszú ideig tartó adat: 50 mg/m ₃
-----	--

- **Pótlólagos információk:** A létrehozásnál érvényes listák képezték a kiindulópontot.
- **Személyes védőfelszerelés:**
  - **Általános védekezési és higiéniai intézkedések:**
Tartsuk távol élelmiszerektől, italoktól és takarmányoktól.
A szennyezett folyadékkal átitatott ruházatot azonnal vegyük le.
Munkahelyi szünetek előtt és a munka befejezésekor mossunk kezet.
Kerüljük a szemmel és bőrrel való érintkezést.
  - **Légzésvédelem:**
Megfelelő szellőztetés/elszívás esetén nem kötelező, de ha nem elkerülhető az erősebb expozíció úgy használjon védőálarcot (A-szűrővel).

(folytatása 3 oldalon)

Biztonsági adatlap 91/155/EGK szerint

A nyomtatás kelte 15.04.2008.

Az átdolgozás kelte 15.04.2008.

Kereskedelmi megnevezés: Palabond

(folytatása 2 oldalon.)

· **Kézvédelem:**

Amennyiben a bőrrel való érintkezés nem elkerülhető, az érzékenység megelőzésére használjon védőkesztyűt.

Oldószerrel szemben ellenálló kesztyű. A kesztyű anyagának át nem eresztő képességűnek és a termékkel/anyaggal/készítménnyel szemben ellenállónak kell lennie.

A kesztyű anyagának kiválasztása az áttörési idő, permeációs sebesség és a bomlás figyelembevételével történt.

· **Kesztyűanyag**

A vízben oldhatatlan anyag/termék/készítmény használata előtt vízdékony bőrvédő szert (zsírmertes rétegképzőt vagy olaj/víz-emulziót) használjunk. Mivel a termék több anyagból összeállított készítményt jelent, a kesztyű anyagának tartóssága előre nem számítható ki, ezért a használat előtt ezt ellenőrizni kell.

· **Áthatólási idő a kesztyűanyagon**

A pontos behatolási időt a kesztyű gyártójától kell megkérdezni és azt be is kell tartani.

· **Nem fokozott sérülésveszélyes alkalmazási területeken (pl. labor) állandó érintkezés esetében a következő anyagból készült kesztyű használata megfelelő:**

PVA kesztyű

· **Max. 15 perces állandó érintkezés esetében a következő anyagokból készült kesztyűk használata megfelelő:**

Butilkaucsuk

Fluorkaucsuk (Viton)

Nitrilkaucsuk

Kloroprén-kaucsuk

· **Szemvédelem:** Védőszemüveg használata ajánlott.

· **Testvédelem:** Könnyű védőruházat.

9 Fizikai és kémiai tulajdonságok

· **Általános adatok**

· Forma:	Folyékony
· Szín:	színtelen
· Szag:	jellegzetes

· **Állapotváltozás**

· Olvadáspont/olvadási tartomány:	nem meghatározható
· Forráspont/forrási tartomány:	100°C

· **Lobbanáspont:**

10°C

· **Gyulladásí hőmérséklet:**

370,0°C

· **Öngyulladás:**

Az anyag magától nem gyullad.

· **Robbanásveszély:**

A termék nem robbanásveszélyes, de robbanékony gőz/levegőkeverék képződése lehetséges.

· **Robbanási határok:**

· Alsó:	2,1 Vol %
· Felső:	12,5 Vol %

· **Gőznyomás 20°C-nál:**

47 hPa

· **Sűrűség 20°C-nál:**

0,944 g/cm³

· **Oldhatóság/keverhetőség az alábbiakkal:**

· Víz:	Egyáltalán nem, vagy csak kismértékben keverhető.
---------------	---

(folytatása 4 oldalon)

Biztonsági adatlap 91/155/EGK szerint

A nyomtatás kelte 15.04.2008.

Az átdolgozás kelte 15.04.2008.

Kereskedelmi megnevezés: **Palabond**

(folytatása 3 oldalon.)

· Viszkozitás:	
· dinamikai 20°C-nál:	1 mPas
· Oldószer tartalom:	
· Szerves oldószerek:	93,7 %
· Víz:	0,2 %
· Szilárdanyag tartalom:	0,1 %

10 Stabilitás és reakciókészség

- **Termikus bomlás/kerülendő feltételek:**
Rendeltetés szerinti raktározás és kezelés esetén nincs bomlás.
- **Veszélyes reakciók** Veszélyes reakciók nem ismeretesek.
- **Veszélyes bomlástermékek:** Veszélyes bomlástermékek nem ismeretesek.
- **További adatok:**
A termék a tárolási idő és/vagy az ajánlott tárolási hőmérséklet túllépése következtében kialakuló hőképződés miatt polimerizálódhat.

11 Toxikológiai adatok

- **Akut toxicitás:**
  - **Primer ingerhatás:**
    - **A bőrön:** Ingerli a bőrt és a nyálkahártyákat.
    - **A szemben:** Ingerlő hatás.
  - **Érzékenyítés:** Bőrrel való érintkezés esetén a szenzibilizáció lehetséges.
- **További toxikológiai információk:**
Irritatív
Készítményekre vonatkozó általános besorolási irányelvének érvényes kiadásában közölt számítási eljárás alapján. A termék az alábbi veszélyekkel jár:

12 Ökotoxicitás

- **Általános információk:**
1 (D) (Saját besorolás) Vízveszélyeztetési osztály: a vizeket enyhén veszélyezteteti.
Hígítatlan állapotban, illetve nagyobb mennyiségekben ne engedjük bele a talajvízbe, a környezeti vizekbe, vagy a csatornahálózatba.

13 Hulladékkezelés, ártalmatlanítás

- **Termék:**
  - **Ajánlás:** Nem keverhető hozzá a háztartási hulladékhoz. Ne engedjük bele a csatornahálózatba.
- **Tisztítatlan csomagolások:**
  - **Ajánlás:** A kezelés módját a hatósági előírások szabják meg.

(folytatása 5 oldalon)

Biztonsági adatlap 91/155/EGK szerint

A nyomtatás kelte 15.04.2008.

Az átdolgozás kelte 15.04.2008.

Kereskedelmi megnevezés: Palabond

(folytatása 4 oldalon.)

14 Szállításra vonatkozó előírások

· ADR/RID szerinti közúti szállítás (határátlépéssel):

- ADR/RID-GGVS/E osztály: 3 Gyúlékony folyadékok.
- Kemler-szám: 338
- UN-szám: 2924
- Csomagolási csoport: II
- Az áru megjelölése: 2924 GYÚLÉKONY, FOLYÉKONY ANYAG, MARÓ, M.N.N.
(METIL-METAKRILÁT MONOMER, STABILIZÁLT,
METAKRILSAV, STABILIZÁLT)

· Tengeri szállítás IMDG:

- IMDG-osztály 3
- UN-szám: 2924
- Label 3+8
- Csomagolási csoport: II
- EMS-szám: F-E, S-D
- Marine pollutant: Nem
- Helyes műszaki megnevezés: FLAMMABLE LIQUID, CORROSIVE, N.O.S. (METHYL METHACRYLATE MONOMER, STABILIZED, METHACRYLIC ACID, STABILIZED)

· Légiszállítás ICAO-TI és IATA-DGR:

- ICAO/IATA-osztály: 3
- UN/ID szám: 2924
- Label 3+8
- Csomagolási csoport: II
- Helyes műszaki megnevezés: FLAMMABLE LIQUID, CORROSIVE, N.O.S. (METHYL METHACRYLATE MONOMER, STABILIZED, METHACRYLIC ACID, STABILIZED)

15 Szabályozási információk

· EGK irányelvek szerinti jelölés:

A termék besorolása és jelölése az EK irányelvek/GefStoffV szerint történik.

· A termék megjelölő betűje és veszélyjelölése:

Xi Irritatív
F Könnyen gyulladó

· Veszélyt meghatározó komponensek a címkézéshez:

methyl methacrylate

(folytatása 6 oldalon)

Biztonsági adatlap 91/155/EGK szerint

A nyomtatás kelte 15.04.2008.

Az átdolgozás kelte 15.04.2008.

Kereskedelmi megnevezés: **Palabond**

(folytatása 5 oldalon.)

· **R-mondatok:**

- 11 Nagyon gyúlékony.
- 36/37/38 Szem- és bőrizgató hatású, izgatja a légutakat
- 43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)

· **S-mondatok:**

- 9 Az edényzet jól szellőztethető helyen tartandó
- 16 Gyújtóforrástól távol tartandó - Tilos a dohányzás
- 24 A bőrrel való érintkezés kerülendő
- 26 Ha szembe kerül, bő vízzel azonnal ki kell mosni és orvoshoz kell fordulni
- 33 A sztatikus feltöltődés ellen védekezni kell
- 37 Megfelelő védőkesztyűt kell viselni

· **Országos előírások:**

- **Levegővel kapcsolatos műszaki utasítás:**

Osztály	Százalékos részarány
Wasser II	< 1 75-90

- **Vízveszélyeztetési osztály: WGK 1 (Saját besorolás) : a vizeket enyhén veszélyezteti.**

16 Egyéb

A fenti adatok ismereteink mai állását tükrözik, de nem képezik a terméktulajdonságok biztosításának alapján, és semmiféle jogi eljárásra nem jogosít.

- **Az adatlapot kiállító szerv:** Biztonsági és környezetvédelmi osztály

- **Kapcsolattartási partner:**

Dr. Tuchscherer Tel.: (49) 6081 959-287
christian.tuchscherer@heraeus.com

- *** Az adatok az előző verzióhoz képest megváltoztak**